

DATOS IDENTIFICATIVOS

Marco Normativo da Protección do Menor

Materia	Marco Normativo da Protección do Menor			
Código	V08M042V01101			
Titulación	Máster Universitario en Menores en Situación de Desprotección e Conflito Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Bergareche Gros, María Almudena			
Profesorado	Arias Martínez, María Antonia Bergareche Gros, María Almudena García Gestoso, María Noemí García Vázquez, Sonia Pacho Blanco, José Manuel Sánchez Ramos, María Belén			
Correo-e	almuberga@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
C1	Capacidade de comprender sistemáticamente a situación xurídica e social dos menores desprotexidos e en conflito social
C2	Capacidade de facer unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención psico-social aplicables ós menores desprotexidos e en conflito social
C3	Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan ós menores desprotexidos e en conflito social, dende una perspectiva interdisciplinar
C7	Capacidade de facer unha análise crítica e debatir en foros de carácter científico e investigador propostas e ideas novas xurdidas no referido ámbito de estudo
D1	Capacidade de síntese e análise

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de realizar unha avaliación e análise crítica da normativa vixente e dos mecanismos de intervención *psico-social aplicables aos menores desprotexidos e en conflito social	C1 C2 C3 C7 D1
Capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos e de resolver problemas que afectan os menores desprotexidos e en conflito social, desde unha perspectiva interdisciplinar	C1 C2

Contidos

Tema

1. Protección internacional do menor	A Convención sobre os Dereitos do Neno; o Dereito Internacional Humanitario; instrumentos europeos de protección do menor.
2. Protección constitucional do menor	Orixe e fundamento *legitimador dos dereitos fundamentais do menor; dereitos fundamentais do menor.
3. Normativa estatal e autonómica de protección de menores.	
4. Estatuto xurídico do menor estranxeiro.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudos/actividades previos	0	25	25
Traballos tutelados	0	30	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	13	13
Estudo de casos/análises de situacións	0	13	13
Prácticas autónomas a través de TIC	0	4	4
Sesión maxistral	20	20	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudos/actividades previos	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán na aula e/ou laboratorio de forma autónoma por parte do alumnado.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia, prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma dos estudantes que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a *exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou *algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, *diagnóstico e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e *procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	O profesorado atenderá *personalizadamente ou en grupo a actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a *ejercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou *algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	O profesorado atenderá *personalizadamente ou en grupo a actividade encamiñada á análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnóstico e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Prácticas autónomas a través de TIC	O profesorado atenderá *personalizadamente ou en grupo as actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e *procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.
Estudos/actividades previos	O profesorado atenderá *personalizadamente ou en grupo as actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballos tutelados	O profesorado atenderá *personalizadamente ou en grupo o traballo co que o estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/*s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...	20	C1 C2 C3 C7	D1
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas mediante a aplicación dos coñecementos adquiridos, da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, e adestrarse en procedementos alternativos de solución. O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara investigacións, memorias, resumos de lecturas e conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/*s estudante/*s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...	40	C1 C2 C3 C7	D1
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Charla aberta entre un grupo de estudantes. #Podar centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión *maxistral...	40	C1 C2 C3 C7	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

1º Para que o alumno sexa avaliado deberá asistir como mínimo ao 60% das clases. O alumno que puntualmente e por motivos xustificadas non poida completar a asistencia ao 60% das clases, deberá porse en contacto co/o coordinador/a de a materia, quen avaliará se a puntual falta de asistencia pode ser suplida polos métodos de avaliación que se lle indiquen.

2º Pola asistencia á clase o/a alumno poderá obter incluso un 40% da cualificación final.

3º O 60% restante da cualificación final resultará da *avalidación das actividades establecidas na Guía docente da materia.

4º En segunda convocatoria, o/a alumno/deberaa entregar os traballos ou actividades esixidas na materia ao longo do curso e, ademais, presentarse a unha proba final, teórica e/ou práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Norberto Bobbio, **El tiempo de los derechos**, Sistema,
 Luigi Ferrajoli, **Derechos y garantías**, Trotta,
 Santos Boaventura de Sousa, **De la mano de Alicia**, Uniandes,
 Encyclopaedia Universalis, vol. 6, **voz**, Encyclopaedia Universalis,
 José B. Acosta Estévez, **Los mecanismos internacionales de control respecto de la cConvención de los Derechos del Niño, en Los derechos de la Infancia y la Adolescencia**,
 Salomé Adrocher Biosca, **La protección de los menores emigrantes, refugiados y desplazados en el derecho español**, Revista del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales,
 Isabel Álvarez Véllez y Elena Calvo Blanco (eds.), **Derechos del Niño: ONU, Conferencia de la Haya, Derecho Internacional humanitario, Consejo de Europa, Unión Europea, Organización de los Estados Americanos y Organización para la Unidad de Africa**, MacGraw-Hill,
 Adriana Beghé Loreti, **La tutela internazionale dei diritti del fanciullo**, Cedan,
 Boletín de Información Sociolaboral Internacional, **BIBLIOGRAFÍA sobre derechos del Niño**, nº 70 y 82,
Bibliografía amplia y pormenorizada, http://www.cepc.es/include_mav/getfile.asp?IdFileImage=191,
 Bases de datos de Aranzadi, **Legislación y jurisprudencia**,
 Bases de datos del Tribunal Constitucional, **Sentencias del Tribunal Constitucional**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Adopción Nacional e Internacional de Menores/V08M042V01103
O Menor como Infractor/V08M042V01106
O Menor como Víctima de Feitos Delitivos/V08M042V01105
A Intervención Socio-Educativa con Menores en Situación de Risco, Desprotección e Conflicto Social/V08M042V01202
A Mediación como Medio de Solución de Conflictos con Menores/V08M042V01203
Medidas de Protección do Menor en Situación de Risco e Desamparo/V08M042V01102
Procedementos Cívís e Protección de Menores. Xurisdición Voluntaria e Contenciosa/V08M042V01104
Proceso Penal de Menores/V08M042V01201
